

Commentaarperiode:

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van commentaren op deze RJ-Uiting. Deze kunnen tot uiterlijk 1 juni worden ingediend bij het RJ-secretariaat, bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl). Commentaren zullen als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Achtergrond en inhoud

Op de in september 2025 uitgebrachte RJK-bundel (jaareditie 2026) zijn commentaren ontvangen. Naar aanleiding van de ontvangen commentaren stelt de RJ voor inhoudelijke en redactionele wijzigingen aan te brengen in diverse hoofdstukken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Voorgestelde wijzigingen Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen

In deze paragraaf worden de voorgestelde wijzigingen in de RJK-bundel nader toegelicht.

1. Verduidelijking waardering deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen in maatschappijen waarin de rechtspersoon geen invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid ('deelnemingen zonder invloed van betekenis') worden op grond van artikel 2:384 lid 1 BW gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of actuele waarde. De RJ stelt voor om dit in alinea 109 en 126 van hoofdstuk B3 'Financiële vaste activa en consolidatie' nader te verduidelijken.

2. Verduidelijking ten aanzien van het toepassen van het Besluit Modellen Jaarrekening en (dis)aggregatie

In alinea 114a van hoofdstuk A2 'Verwerking en waardering' is opgenomen dat indien toepassing van het Besluit modellen jaarrekening niet is voorgeschreven, wordt aanbevolen het Besluit zoveel mogelijk toe te passen. De RJ stelt voor om toe te voegen dat het onderscheid naar rubrieken en posten overeenkomstig de wijze bedoeld in alinea 114 te ontlenen aan de door de rechtspersoon toegepaste opstelling (het model) van de balans en van de winst-en-verliesrekening.

Voor rechtspersonen, instellingen of organisaties werkzaam in specifieke bedrijfstakken wordt verwezen naar Afdeling C 'Bijzondere bedrijfstakken'.

3. Verduidelijking dat de bepalingen in de hoofdstukken C1 en C2 voortgaan op de bepalingen in de andere hoofdstukken van de Richtlijnen

De RJ stelt voor in alinea 104 van hoofdstuk C1 'Kleine Organisatie-zonder-winststreven' en in alinea 102 van hoofdstuk C2 'Kleine fondsenwervende organisaties' toe te voegen dat de bepalingen van hoofdstuk C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven', respectievelijk C2 'Kleine fondsenwervende organisaties' voortgaan op de overige hoofdstukken in de bundel.

4. Verduidelijking omtrent de toepassing van hoofdstuk B17 'Overheidssubsidies' indien hoofdstuk 650 van toepassing is

In C2.201 is onder andere opgenomen dat "In het geval dat investeringen zijn gefinancierd uit een overheidssubsidie wordt hoofdstuk B17 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun zoveel als mogelijk te worden toegepast.". Omdat overheidssubsidies altijd onder de reikwijdte van B17 vallen, wordt voorgesteld om de woorden 'zoveel als mogelijk' te laten vervallen.

5. Verduidelijking toelichting aansprakelijkheid Pijler-2-winstbelastingen

Voor de toelichtingen inzake Pijler-2-winstbelastingen verwijst alinea B15.127 naar de RJ-bundel. In de RJ-editie 2025 zijn in alinea's 717 en 718 van hoofdstuk 272 toelichtingsvereisten inzake Pijler-2-winstbelastingen opgenomen. Nog niet opgenomen is een bepaling dat een rechtspersoon moet toelichten indien zij aansprakelijk is voor dergelijke belastingen, bijvoorbeeld wanneer sprake is van aansprakelijkheid voor aanvullende heffingen die voortvloeien uit laagbelaste entiteiten binnen de groep. Voorgesteld wordt om B10.205 aan te passen zodat naast fiscale eenheden ook aansprakelijkheid die bestaat uit hoofde van Pijler-2-winstbelastingen wordt toegelicht.

6. Verduidelijking omtrent de toelichting die een kleine rechtspersoon moet opnemen indien dit vanuit het inzichtvereiste noodzakelijk is

RJk B18.104, dat enkele toelichtingsvereisten voor kleine rechtspersonen behandelt, bevat in het laatste streepje van de voorgeschreven toelichtingen een verwijzing naar artikel 2:362 lid 1 BW ("de doorslaggevende betekenis van bepaalde gebeurtenissen voor de interpretatie van de jaarrekening (artikel 2:362 lid 1 BW)". Deze bepaling beoogt primair te wijzen op artikel 2:362 lid 4 BW: "*Indien het verschaffen van het in lid 1 bedoelde inzicht dit vereist, verstrekt de rechtspersoon in de jaarrekening gegevens ter aanvulling van hetgeen in de bijzondere voorschriften van en krachtens deze titel wordt verlangd. ...*". De RJ stelt voor om deze alinea in lijn te brengen met de betreffende wettelijke bepalingen en deze te verduidelijken door te verwijzen naar aanvullende informatie, zoals belangrijke gebeurtenissen.

7. Redactionele wijzigingen.

*Definitie IFRS**

De RJ stelt voor om de definitie in de voetnoot van RJk A1.103 en RJk D4 te wijzigen naar dezelfde definitie in de RJ-bundel.

Gebruik van de term (economische) levensduur en gebruiksduur

In de bundel worden de termen (economische) levensduur en gebruiksduur gebruikt. De RJ stelt voor om in Hoofdstuk B1 'Immateriële vaste activa' en Hoofdstuk B2 'Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen' consistent de term 'gebruiksduur' te hanteren.

In diverse hoofdstukken worden kleine redactionele wijzigingen doorgevoerd.

Voorgestelde wijzigingen in RJk-bundel

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk A2

A2 VERWERKING EN WAARDERING

Deze Richtlijn A2 (aangepast ~~2025~~2026) vervangt Richtlijn A2 (aangepast ~~2024~~2025) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari ~~2026~~2027.

A2.1 Criteria voor opname en vermelding van gegevens

Criteria voor vermelding

114a Indien toepassing van het Besluit modellen jaarrekening niet wettelijk is voorgeschreven, wordt ~~de toepassing daarvan~~ aanbevolen dat het Besluit zoveel mogelijk wordt toegepast. Daarbij wordt tevens aanbevolen het onderscheid naar rubrieken en posten overeenkomstig de wijze bedoeld in alinea 114 te ontleen aan de door de rechtspersoon toegepaste opstelling (het model) van de balans en van de winst-en-verliesrekening.

Voor specifieke bepalingen ten aanzien van de modellen voor rechtspersonen, instellingen of organisaties die werkzaam zijn in specifieke bedrijfstakken, wordt verwezen naar Afdeling C Bijzondere kleine rechtspersonen.

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk B3

B3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA EN CONSOLIDATIE

Deze Richtlijn B3 (aangepast ~~2026~~5) vervangt Richtlijn B3 (aangepast ~~2025~~4) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari ~~2027~~6.

B3.1 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Algemeen

109 Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd (overeenkomstig artikel 2:384 lid 1 BW) tegen tegen verkrijgingsprijs (zie alinea 126) of actuele waarde. ~~In de winst-en-verliesrekening wordt het gedeclareerde dividend verantwoord als eerste post van de financiële baten als ‘uitkeringen uit niet op nettovermogenswaarde en dergelijke gewaardeerde deelnemingen’ (artikel 7 lid 4 Besluit modellen jaarrekening).~~ De verkrijgingsprijs wordt vastgesteld op het geldbedrag of het equivalent daarvan dat overeengekomen is voor de deelneming, dan wel de reële waarde van de tegenprestatie die door de deelnemende rechtspersoon wordt verstrekt in ruil voor het kapitaalbelang in de deelneming vermeerderd met kosten die direct toerekenbaar zijn aan het verkrijgen van de deelneming.

Bij waardering tegen actuele waarde kunnen op grond van artikel 2:384 lid 7 BW waardeveranderingen onmiddellijk ~~ineens~~ in de winst-en-verliesrekening ~~het resultaat~~ worden

opgenomen. Voor deze in de winst-en-verliesrekening het resultaat geboekte waardevermeerderingen betreffende niet-beursgenoteerde aandelen waarvoor geen frequente marktnoteringen bestaan, wordt een herwaarderingsreserve gevormd (zie alinea 109 en verder van hoofdstuk B8 Eigen vermogen, alinea 109 en verder). Bij (gedeeltelijke) verkoop van de deelneming worden de in de herwaarderingsreserve opgenomen waardeveranderingen met betrekking tot deze deelneming (proportioneel) overgebracht naar de overige reserves.

Indien waardevermeerderingen niet onmiddellijk ineens in de winst-en-verliesrekening het resultaat worden opgenomen, worden de waardevermeerderingen rechtstreeks in de herwaarderingsreserve opgenomen (zie alinea 109 en verder van ~~ook~~ hoofdstuk B8 Eigen vermogen, alinea 109 en verder). Bij (gedeeltelijke) verkoop van de deelneming worden de in de herwaarderingsreserve opgenomen waardeveranderingen met betrekking tot deze deelneming (proportioneel) overgebracht ('gerecycled') naar de winst-en-verliesrekening, als onderdeel van het resultaat op verkoop van de deelneming.

~~De verkrijgingsprijs wordt vastgesteld op het geldbedrag of het equivalent daarvan dat overeengekomen is voor de deelneming, dan wel de reële waarde van de tegenprestatie die door de deelnemende rechtspersoon wordt verstrekt in ruil voor het kapitaalbelang in de deelneming, vermeerderd met kosten die direct toerekenbaar zijn aan het verkrijgen van de deelneming~~

Resultaatbepaling

126 Indien belangen ~~niet volgens de vermogensmutatiemethode tegen kostprijs~~ zijn gewaardeerd, komt ten gunste van het resultaat van de deelnemende rechtspersoon het in het ver slagjaar gedeclareerd dividend van de deelneming. In de winst-en-verliesrekening wordt het gedeclareerde dividend verantwoord als eerste post van de financiële baten als 'uitkeringen uit niet op de vermogenswaarde en dergelijke gewaardeerde deelnemingen' (artikel 7 lid 4 Besluit modellen jaarrekening). Niet in contanten uitgekeerde dividenden worden tegen reële waarde gewaardeerd. Voor de bepaling van de reële waarde wordt de (geschatte) reële waarde op het moment van dividenddeclaratie (ex dividend) gehanteerd. Dividenden die geacht worden begrepen te zijn geweest in de verkrijgings prijs worden niet als resultaat verantwoord doch op de verkrijgingsprijs in mindering gebracht.

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk B10

B10 VOORZIENINGEN, NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA

Deze Richtlijn B10 (aangepast 202~~6~~⁵) vervangt Richtlijn B10 (aangepast 202~~5~~⁴) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 202~~7~~⁶.

B10.2 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Presentatie en toelichting

205 De rechtspersoon die volledig aansprakelijk vennoot is van een vennootschap onder firma of van een commanditaire vennootschap, is onbeperkt voor alle schulden van de vennootschap aansprakelijk. Over deze onbeperkte aansprakelijkheid moet in de toelichting

informatie worden gegeven. Indien daartoe aanleiding is wordt een voorziening getroffen (zie ook hoofdstuk B3 Financiële vaste activa en consolidatie, alinea 130).

Indien er sprake is van een fiscale eenheid voor vennootschapsbelasting en/of omzetbelasting met andere groepsmaatschappijen, of indien aansprakelijkheid bestaat uit hoofde van Pijler 2-winstbelastingen, moet dit in de toelichting worden vermeld (artikel 2:381 lid 1 BW).

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk B18

B18 TOELICHTING

Deze Richtlijn B18 (aangepast 20252026) vervangt Richtlijn B18 (aangepast 20182025) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 20262027.

B18.1 Algemeen

Indeling

104 Een rechtspersoon moet in het algemene gedeelte van de toelichting vermelden, voor zover niet al elders in de jaarrekening of daarmee gezamenlijk openbaar gemaakte informatie is opgenomen:

- (.....)
- Aanvullende gegevens die voor het verschaffen van het vereiste inzicht noodzakelijk zijn (artikel 2:362 lid 4 BW). Zoals bijvoorbeeld belangrijke gebeurtenissen.
- (...)

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk C1

C1 KLEINE ORGANISATIES-ZONDER-WINSTSTREVEN

Deze Richtlijn C1 (aangepast 20252026) vervangt Richtlijn C1 (aangepast 20242025) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 20262027.

C1.1 Algemene uiteenzettingen

Inleiding en toepassingsgebied

104 In aanvulling op de andere hoofdstukken van deze bundel, geeft dit hoofdstuk bepalingen die specifiek zijn voor de jaarverslaggeving van de kleine organisaties-zonder-winststreven. Dit hoofdstuk maakt deel uit van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen en moet in samenhang met deze Richtlijnen gelezen worden. De overige hoofdstukken in deze bundel zijn onverkort van toepassing, tenzij in dit hoofdstuk afwijkende specifieke voorschriften worden gegeven. De specifieke bepalingen in dit hoofdstuk gaan voor op de andere hoofdstukken van deze bundel.

(...)

Voorgestelde wijzigingen in hoofdstuk C2

C2 KLEINE FONDSENWERVENDE ORGANISATIES

Deze Richtlijn C2 (aangepast 202~~6~~⁵) vervangt Richtlijn C2 (aangepast 202~~5~~⁴) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 202~~7~~⁶.

C2.1 Algemene uiteenzettingen

Inleiding en toepassingsgebied

102

(.....)

De kleine fondsenwervende organisatie die hoofdstuk C2 toepast, past ook hoofdstuk C1 en de andere hoofdstukken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen toe, ~~tenzij in dit hoofdstuk afwijkende specifieke voorschriften worden gegeven~~. Deze bepalingen vormen immers algemeen aanvaarde grondslagen voor de verslaggeving. De specifieke bepalingen in dit hoofdstuk en hoofdstuk C1 gaan voor op de andere hoofdstukken van deze bundel.

(....)

C2.2 Verwerking en waardering

Materiële vaste activa

201 Materiële vaste activa aangewend in het kader van de doelstelling worden op dezelfde manier gewaardeerd als activa benodigd voor de bedrijfsvoering.

In het geval dat investeringen zijn gefinancierd uit een speciale inzamelingsactie worden de baten uit de inzamelingsactie verwerkt in de staat van baten en lasten en wordt de investering geactiveerd onder de materiële vaste activa. De baten verkregen uit de inzamelingsactie worden via de bestemming van het saldo van baten en lasten toegevoegd aan een bestemmingsfonds. Uit het bestemmingsfonds valt jaarlijks via de bestemming van het saldo van baten en lasten een bedrag vrij naar rato van de afschrijvingen op het materieel vast actief ten gunste van de overige reserves.

In het geval dat investeringen zijn gefinancierd uit een overheidssubsidie wordt hoofdstuk B17 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun ~~zoveel mogelijk~~ toegepast.

Subsidies van andere partijen dan de overheid worden naar analogie verwerkt en gewaardeerd in overeenstemming met hoofdstuk B17 Overheidssubsidies en andere vormen van overheidssteun.